

Erityisasiantuntija Sonja Sjöman

LAUSUNTO

2.4.2026

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Oikeusministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 15/2026 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Oikeusministeriö on antanut hallituksen esitystä koskeneesta esitysluonnoksesta liikenne- ja viestintäministeriölle 9.6.2025 päivätyn lausunnon (VN/25768/2024-OM-135). Oikeusministeriön esittämät huomiot on esityksen jatkovalmistelussa otettu pääosin huomioon. Valiokunta voi tarvittaessa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin, joista oikeusministeriö katsoo aiheelliseksi lausua tässä vaiheessa.

Huomiot koskevat 1. lakiehdotusta (Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta).

8 §. Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä

**Postiosoite
Postadress**

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

**Käyntiosoite
Besöksadress**

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

**Puhelin
Telefon**

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

**Faksi
Fax**

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

**S-posti, internet
E-post, internet**

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Esitys sisältää ehdotuksen liikenteen palveluista annetun lain 8 §:n (Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä) muuttamisesta. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan lisättäisiin rikoksia, joita koskevien säännösten rikkominen otettaisiin jatkossa huomioon hyvämaineisuuden arvioinnissa. Lisättävät rikokset koskisivat seksuaalirikoksia, henkeen tai terveyteen kohdistuvia rikoksia sekä petos- ja maksuvälinerikoksia. Lisämällä henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset sekä seksuaalirikokset myös osaksi hyvämaineisuuden arviointia, tuomio näistä rikoksista vaikuttaisi taksinkuljettajana toimimisen lisäksi myös *taksiryrittäjänä* toimimiseen sekä muiden henkilö- ja tavaraliikennelupien saantiin, joiden arvioinnissa käytetään 8 §:n mukaista hyvämaineisuusarviointia. (Eesityksen s. 90.)

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota ensinnäkin siihen esitysluonnosta koskevassa lausunnossaan esiin nostamaansa seikkaan, ettei esityksen perusteluista käy aivan selväksi, millä tavalla henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten ja seksuaalirikosten katsotaan vaikuttavan luvanhaltijan sopivuuteen toimia nimenomaan tässä ominaisuudessa ja miksi ei ole riittävä, että kyseiset rikokset ovat jo nyt *taksinkuljettajan ajoluvan* saamisen esteenä. Koska sääntely on merkityksellistä elinkeinovapauden kannalta, perusoikeuksien rajoitusedellytykset edellyttävät rajoituksen hyväksyttävyyttä, jonka arviointi puolestaan edellyttää riittäviä perusteluja.

Toiseksi oikeusministeriö kiinnittää huomiota esityksen epätarkkuuteen siltä osin, että säännöksessä käytettäisiin ilmaisua ”petos- tai maksuvälinerikoksia” ja säännöskohtaisissa perusteluissa (s. 9) todetaan, että ”Petosta koskevilla rikoksilla tarkoitettaisiin rikoslain 36 luvun mukaisia rikoksia kuten petosta ja törkeää petosta”, vaikka rikoslain 36 luku (Petoksesta ja muusta epärehellisyydestä) sisältää muitakin rikoksia kuin petoksia (, joita ovat vain luvun 1-3 §:ssä tarkoitettut rikokset).

262 a §. Liikenteessä käytettävän ajoneuvon väärä rekisteröinti

Esitys sisältää ehdotuksen liikenteen palveluista annetun 262 a §:n (Liikenteessä käytettävän ajoneuvon väärä rekisteröinti) muuttamisesta. Pykälässä on kyse rikosoikeudellisesta rangaistussäännöksestä. Pykälässä mainitaan luvan haltija ja palveluntarjoaja. Ilmeisesti kyse voi olla myös oikeushenkilöstä. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että oikeushenkilö ei sellaisenaan voi olla rikosoikeudellisessa tekijäasemassa. Säännöstä on perusteltua arvioida tältä pohjalta. Rangaistussäännöksissä tekijän tulee olla luonnollinen henkilö.